

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
спеціальних такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд»

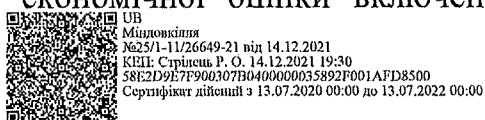
1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження спеціальних такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд» (далі – проєкт постанови) розроблено з метою забезпечення здійснення повноважень Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, зокрема про природно-заповідний фонд.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Розроблення та прийняття проєкту постанови обумовлено необхідністю забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення дотримання природоохоронного режиму територій. На сьогодні є необхідність у внесенні змін до постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 541 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд», в частині введення індексації нарахувань збитків аналогічно постанові Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. № 665 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу» (далі – такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу), оскільки чинний механізм нарахування розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд, не відповідає об'єму реально завданих державі збитків та не дає змогу для ліквідації наслідків від завданої шкоди суб'єктами господарювання (при обрахуванні розміру збитків за таксами для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу за ідентичне порушення сума збитків майже втричі більша). Також необхідно передбачити розрахунки для стягнення компенсації за перевищення лімітів використання природних ресурсів, належного виконання повноважень Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. В запропонованому проєкті постанови враховано індекс інфляції з 2013 року по 2020 рік.

Відповідно до статті 65 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд, визначаються на основі кадастрової еколого-економічної оцінки включених до його складу територій та об'єктів, що

проводиться відповідно до цього Закону, та спеціальних такс, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Основні положення проекту акту

Проектом постанови передбачається затвердження спеціальних такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду внаслідок:

- незаконної рубки або пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту;

- пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня неприпинення росту;

- знищення або пошкодження лісових культур, природного підросту та самосіву, сіянців і саджанців;

- знищення або пошкодження газонів та квітників;

- самовільної заготівлі сіна або випасання худоби;

- незаконного збору або знищення дикорослих трав'янистих рослин, лісової підстилки, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, другорядних лісових матеріалів;

- незаконного добування чи знищення об'єктів тваринного світу, пошкодження або знищення їх жител та споруд, місць перебування і розмноження;

- пошкодження карстово-спелеологічних, геологічних та гідрологічних об'єктів;

- проїзду транспорту, прольоту та посадки літальних апаратів;

- самовільного зайняття земельних ділянок, невиконання умов знімання, збереження і нанесення родючого шару ґрунту, забруднення та засмічення їх територій;

- знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та інших знаків;

- знищення або пошкодження осушувальних каналів, дренажних і протиерозійних систем, доріг та інших об'єктів.

Також, проектом постанови передбачається затвердження Порядку проведення індексації такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної природно-заповідному фонду підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

4. Правові аспекти

Проект постанови розроблено відповідно до вимог:

- Лісового кодексу України;

- Земельного кодексу України;

- Водного кодексу України;

- Закону України «Про Червону книгу України»;

- Закону «Про природно-заповідний фонд України»;

- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Закону України «Про тваринний світ».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Упровадження положень проекту постанови не потребує фінансування витрат з державного чи місцевого бюджетів.

Прийняття проекту постанови в запропонованій редакції не впливатиме на зменшення надходжень до державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови є регуляторним, було розміщено на офіційному вебсайті Держекоінспекції для обговорення.

Проект постанови погоджено з Міністерством економіки, Міністерством фінансів, Міністерством цифрової трансформації, Державною службою статистики та Державною регуляторною службою (рішення від 14.05.2021 № 254).

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності. Проект постанови на розгляд до Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій не надсилався.

Міндовкілля на підставі рішення Урядового комітету з питань цифрової трансформації, освіти, науки та інновацій, охорони здоров'я, правової політики, захисту довкілля та природних ресурсів від 09.12.2021 проведено узгоджувальну нараду за участю представників Міндовкілля, Мін'юсту, Мінфіну та Мінекономіки щодо розгляду доопрацьованого проекту постанови.

7. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод. Проект постанови не впливає на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, не містить ризиків вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, не створює підстав для дискримінації.

Проект постанови було надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи (дата надходження проекту до Національного агентства з питань запобігання корупції 24.05.2021, вхідний № 03/40854/21).

Громадська	антикорупційна,	громадська	антидискримінаційна
та громадська	гендерно-правова	експертизи	не проводились.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту постанови забезпечить:

встановлення єдиного підходу до обчислення шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд України;

посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення додержання природоохоронного режиму заповідних територій;

наповнення державного бюджету.

Прогноз реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Власники та користувачі об'єктів природно-заповідного фонду України, юридичні та фізичні особи щодо яких виявлено порушення вимог законодавства України про природно-заповідний фонд	Встановлення прозорості системи нарахування шкоди, забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду	Встановлення єдиного підходу до обчислення шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд та нарахування заподіяної шкоди, яка відповідає реальному об'єму завданих державі збитків.
Державні службовці Держекоінспекції, її територіальних та міжрегіональних територіальних органів, що здійснюють перевірки та розраховують збитки (десятки людей)	Відповідність розрахунків розмірам заподіяних збитків державі, розмірам шкоди заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд	Забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення дотримання природоохоронного режиму заповідних територій.

В.о. Міністра захисту довкілля
та природних ресурсів України

Руслан СТІЛЕЦЬ

_____ 2021 р.